

EU:n ilmastotavoitetta vuodelle 2040 ei saavuteta ilman kiertotaloutta

EU:n komission 6.2.2024 julkaisemassa tiedonannossa suositetaan EU:lle 90 prosentin nettopäästövähennystavoitetta vuodelle 2040. Vähennystavoite on linjassa aiemmin vuodelle 2050 asetetun hiilineutraalisuustavoitteen kanssa. Kierrätysteollisuus kannattaa tavoitetta ja toivoo, että toimia tavoitteiden saavuttamiseksi tehdään tiukentuvassa tahdissa. Ilmastokriisin vaikutukset näkyvät jo nyt äärimmäisten sääilmiöiden lisääntymisenä.

Tiedonanto edellyttää, että kaikki toimialat vähentävät päästöjään voimakkaasti ja kustannustehokkaasti. Kuten tiedonannossa todetaan, kiertotalous on keskeinen osa keinovalikoimaa. Neitseellisten materiaalien korvaaminen kierrätysmateriaaleilla auttaa samalla sekä ilmastonmuutoksen hillinnässä ja luontokadon torjunnassa. Kun materiaali kerran on otettu käyttöön, se kannattaa pitää kierrossa niin pitkään kuin mahdollista.

Tiedonannossa korostuu kiertotalouden ilmastotavoitteen saavuttamisessa

Tiedonanto nostaa kiertotalouden merkityksen ilmastotavoitteen saamisessa useassa yhteydessä.

Tiedonannon mukaan esimerkiksi kasvava kiertotalous voi vähentää investointitarpeita EU:n energijärjestelmässä noin 7 % vuosina 2031-2050 (vastaavat vuotuiset säästöt olisivat 45 miljardia euroa) ja liikenteessä noin 9 % (127 miljardia euroa). Tämä johtaa samalla alhaisempiin energiakustannuksiin.

Kiertotalouden kasvun todetaan vahvistavan EU:n kilpailukykyä, moninkertaistavan yritysten liiketoimintamahdollisuuksia, synnyttävän mittakaavaetuja ja hyödyttävän laajemmin Euroopan taloutta, luoden samalla työpaikkoja.

Tiedonannon mukaan vaikutusarvio osoittaa, että vuoteen 2040 saakka kiertotaloudesta tulee entistä tärkeämpää sekä ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi että menestyksen luomiseksi Euroopalle. On keskeistä yhdistää ilmastonmuutoksen torjunta ja liiallinen resurssien käyttö uusiin taloudellisiin mahdollisuuksiin ja lisätä sitä kautta EU:n autonomiaa. Kiertotalous ei siis ole vain mahdollisuus, se on välttämättömyys.

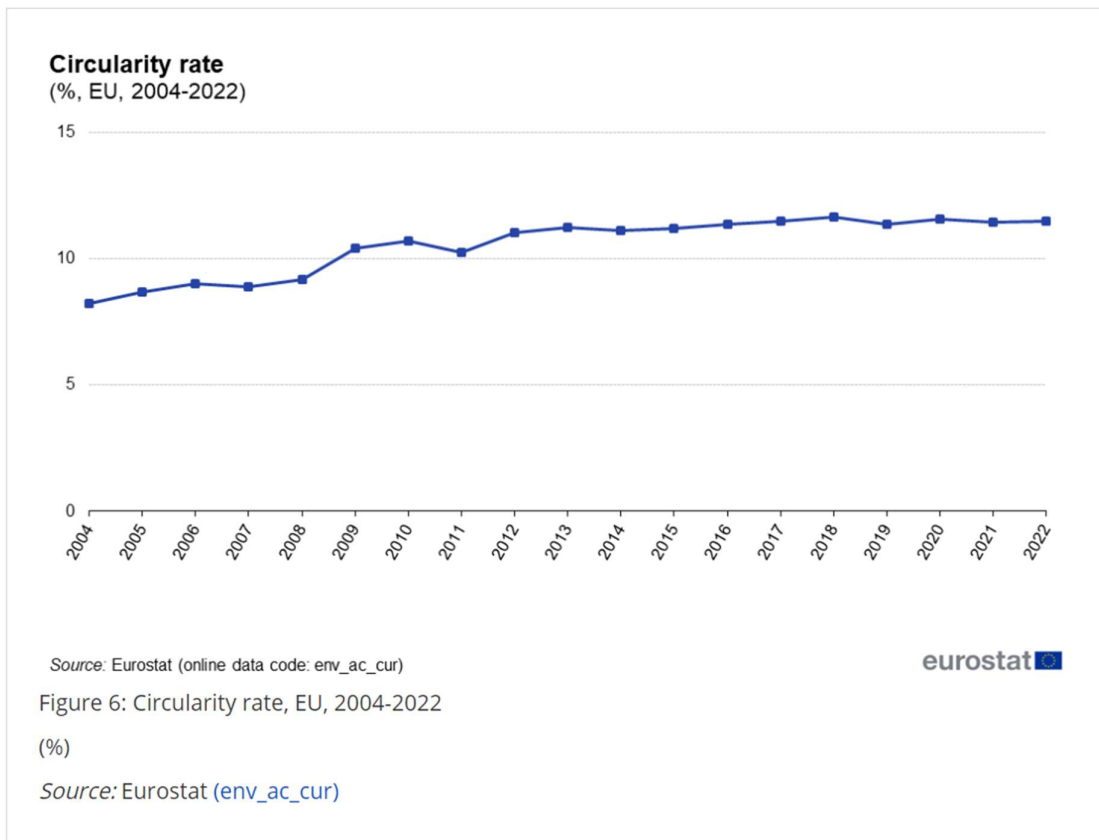
Kiertotalouden kautta resursseja käytetään tehokkaammin tuotannossa. Neitseellisiä raaka-aineita voidaan korvata vähemmän hiili-intensiivisillä kierrätysraaka-aineilla.

Kiertotalouden liiketoimintamallit voivat vähentää energian ja materiaalien taloudellisia kustannuksia ja tehdä jätteestä taloudellisesti arvokkaan resurssin. Kiertotalouden liiketoiminta voi luoda merkittäviä kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä aloilla, joissa päästöjä on vaikeampi vähentää. Tällaisia aloja ovat esimerkiksi rakennettu ympäristö paremman rakennus- ja purkujätteenhallinnan kautta.

Vuonna 2021 oli 4,3 miljoonaa työpaikkaa suoraan kiertotalouteen liittyvillä talouden aloilla, mikä on 11 % enemmän kuin vuonna 2015. Materiaalien käytön vähentäminen uudelleenkäytön ja kierrätyksen kautta voi lisätä kasvua ja luoda merkittävän määrän työpaikkoja EU:ssa päivitetyllä tiedolla ja taidoilla.

Suomen kiertotalousaste vain 0,6 %

Kiertotalousaste kuvaa kierrätysmateriaalien käytön suhdetta kaikkeen käytettyyn materiaaliin. Eurostatin viimeisimmän tilaston mukaan Suomen kiertotalousaste on romahtanut Euroopan heikoimmaksi ja on enää vain 0,6 %. Luku on laskenut eivätkä kansalliset kiertotaloustoimet ole tuottaneet tulosta. EU:n keskimääräinen kiertotalousaste (kuvassa) on hieman noussut. Jotta Suomen kiertotalousaste saadaan käännettyä kasvuun, tarvitaan myös poliittista ohjausta. Esimerkiksi jäteveroa tulisi laajentaa määrätietoisesti lyhyellä ja pitkällä aikavälillä, jotta sillä olisi todellinen ohjausvaikutus.

Kuva 1. EU:n kiertotalousaste

Edellytyksenä tehokas, toimiva ja markkinaehtoista kiertotalous

Monet teollisuuden sivuvirrat, esimerkiksi metallit, kiertävät jo nyt hyvin ja niiden virrat ovat globaalit. Paljon on kuitenkin vielä varaa parantaa ja tehostaa kiertoja. EU:n hakiessa johtajuutta myös kiertotaloudessa on tärkeä varmistaa, ettei näiden virtojen toimivia markkinoita heikennetä rajoittamalla kierrätysmateriaalien vientiä.

Kierrätysteollisuus ry edustaa yli viittäkymmentä materiaalien keräyksessä, kierrätyksessä ja hyödyntämisessä toimivaa yritystä. Toimialan yritykset tuottavat muun muassa kiertotalouden, kierrätyksen ja jätteen hyödyntämisen palveluja maanlaajuisesti kaiken

tyypisille jätteille ja muokkaavat jätteistä erilaisia uusioraaka-aineita, biokaasua ja ravinteita muun muassa valmistavan teollisuuden, rakentamisen ja infrarakentamisen sekä maatalouden tarpeisiin.

Kunnioitavasti,
Mia Nores
toimitusjohtaja

Lisätietoja: Mia Nores, mia.nores@kierratysteollisuus.fi, P. 044 330 0928